

ประวัติวัดสว่างอรุณ

วัดสว่างอรุณ ตั้งอยู่บ้านหนองแก เลขที่ ๘๔ หมู่ที่ ๙ ตำบลลิ้นฟ้า อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีเนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่ อาณาเขต ทิศเหนือประมาณ ๒ เส้น ทิศใต้ประมาณ ๒ เส้น ทิศตะวันออกประมาณ ๒ เส้น ทิศตะวันตกประมาณ ๒ เส้น มีที่ธรณีสงฆ์จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๑ ไร่ ๒ งาน

วัดสว่างอรุณสร้างวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๑ ชาวบ้านเรียกว่า วัดบ้านหนองแก ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๗ หอสวดมนต์ ๑ หลัง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ กุฏิสงฆ์ ๒ หลัง เป็นอาคารไม้ ปุชนิยวัตถุ มีพระพุทธรูปพระประธาน ๑ องค์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๐ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๔ พระครูธรรมบาลมณี (ทอง คมภิโร) พร้อมกับทายกทายิกาได้บูรณะปฏิสังขรณ์อุโบสถ กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๒ เมตร ทรงสี่เหลี่ยม ปั้นหย้า ฝาผนังอิฐโบราณฉาบหินปูนเผา หลังคามุงกระเบื้องปูนซีเมนต์ เสาระเบียงไม้เนื้อแข็ง ๒๐ ต้น แทนอุโบสถหลังเก่า โครงหลังคาไม้เนื้อแข็งเช่นกัน มีหลังคากระเบื้องมุงกระเบื้องปูนซีเมนต์รองชายคาอุโบสถนั้น การสร้างอุโบสถหลังนี้ เป็นอุโบสถหลังแรกในระแวกนี้ การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนามคือ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๘ - พ.ศ. ๒๕๑๒ รูปที่ ๑ พระครูธรรมบาลมณี (ทอง คมภิโร) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๓ - พ.ศ. ๒๕๓๑ ไม่มีการบันทึกไว้

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๒ - พ.ศ. ๒๕๕๒ รูปที่ ๒ พระครูอาคม กิจจาทร (มา ธิรปุณโญ)

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ - พ.ศ. ๒๕๖๑ รูปที่ ๓ พระบัณฑิต จันทวิโส รักษาการเจ้าอาวาส

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ปัจจุบัน รูปที่ ๔ พระมหาไพโรวัลย์ อภิวัฒน์

พระครูธรรมบาลมณี (ทอง คมภิโร) เคยเป็นเจ้าอาวาสวัดโพธิ์ชัยศรี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๐ - ๒๔๘๐ และเป็นเจ้าคณะแขวงตำบลลิ้นฟ้า อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนวัดโพธิ์ชัยศรี ได้ย้ายสังกัดจากตำบลลิ้นฟ้า อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นมาอยู่ในเขตตำบลโพธิ์ชัย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จนถึงปัจจุบันนั้น

อนึ่งการสร้างอุโบสถหลังนี้ เป็นเหตุให้พระสงฆ์ลดการสร้างสิมน้ำมาสร้างสิมบก เพราะการสร้างสิมน้ำในสระ ในบ่อ ในหนอง ต้องมีน้ำขังตลอดฤดูแล้ง มิฉะนั้นจะทำเป็นสิมน้ำไม่ได้

พระสงฆ์ผู้เคร่งครัดในพระวินัย จึงมีการวิเคราะห์ในการสร้างสิมน้ำ ซึ่งบางแห่งมีการขุดเป็นสระหรือบ่อ พอฤดูแล้งมีน้ำแห้งขุดในสระที่ขุดนั้น พระสงฆ์จะทำสังฆกรรมนำเอาน้ำจากที่อื่น มาเทลงนาระที่แห่งนั้นขังไว้พอทำสังฆกรรมนั้นเสร็จ ในส่วนภูมิภาคสมัยก่อน มักจะมีการขุดสระสร้างสิมน้ำ เพื่อใช้ประกอบสังฆกรรมที่เนื่องด้วยสิมานั้น บางแห่งในฤดูแล้งสิมน้ำแห้ง แต่ก็มีการละเมตวินัยโดยความจำเป็น ดังนั้นพระสงฆ์จึงได้สร้างสิมบกขึ้นมาโดยอาศัยพุทธสีมา คือแดนที่ไม่ได้ผูกเอง ท่านผู้รู้พระวินัยบัญญัติก็สามารถทำสังฆกรรมได้ การสร้างอุโบสถ ที่วัดสว่างอรุณนั้น เป็นการสร้างอุโบสถที่พระสงฆ์ขอพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา จึงได้ผูกเป็นพัทธสีมา พระสงฆ์จะทำสังฆกรรมได้ทุกอย่างภายในอุโบสถนั้น ต่อมา การสร้างวิสุงคามสีมาได้แพร่ขยายไปทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ประชาชนได้ให้ความอุปถัมภ์ช่วยเหลือพระสงฆ์สร้างอุโบสถ ตามวัดวาอารามในบ้าน นิคม และราชธานี เพื่อส่งเสริมพระสงฆ์ได้ใช้ทำสังฆกรรมต่างๆตามพระวินัยบัญญัติ

งานประเพณีจุกฐิน

งานประเพณีจุกฐิน บ้านหนองแก หมู่ที่ ๙ วัดสว่างอรุณ ตำบลลิ้นฟ้า อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด พิธีทอดกฐินที่ต้องช่วยกันทำให้เสร็จภายในวันเดียว เริ่มตั้งแต่การปั่นฝ้าย การทอ การเย็บ การย้อม และนำไปทอดถวายพระสงฆ์ ให้แล้วเสร็จภายในวันเดียว ชาวบ้านบริวารกฐินไปสมทบ ร่วมในขบวนแห่ นอกจากนี้ก็ยังมีอีกประเภทหนึ่ง คือ จุกฐินเล่น ที่หลาย ๆ คน มักเข้าใจผิดคิดว่าจุกฐินเป็นกฐินเล็ก ซึ่งจริง ๆ แล้วนั้นเป็นกฐินที่ต้องทำอย่างเร่งด่วน แต่เต็มไปด้วยความละเอียดลออ และเต็มไปด้วยความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจของชุมชน โดยต้องทำการเก็บฝ้าย ทอฝ้าย ตัดเย็บเป็นผ้าไตรจีวร ๑ ชุด ให้แล้วเสร็จก่อนนำไปถวายวัดในเช้าวันถัดไป

บ้านหนองแก หมู่ที่ ๙ สว่างอรุณ ตำบลลิ้นฟ้า อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ถือเป็นหนึ่งในสถานที่ที่ยังคงมีการสืบสานการทำบุญจุกฐิน ตามวิถีประเพณีดั้งเดิมอันงดงามเป็นเอกลักษณ์เอาไว้ ในช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี จากนั้นพอถึงช่วงเย็นจะเป็นช่วงเวลาที่ยี่งคักมาก มีการแสดง การฟ้อนรำต่าง ๆ ครั้นในช่วงหัวค่ำเมื่อถึงฤกษ์ที่เหมาะสม จะเป็นพิธีสมโภชองค์กฐินในวิหาร จากนั้นก็จะเป็นพิธีเก็บฝ้ายที่ถือฤกษ์ยามยามดีเหมือนกัน

จะเห็นได้ว่างานจุกฐิน ต้องเตรียมตัวมาเป็นอย่างดี วางแผนกันมาหลายเดือน เพราะต้องลงมือปลุกฝ้ายเพื่อให้ฝ้ายโตและออกดอกพอดีในช่วงหลังวันออกพรรษาไม่เกินหนึ่งเดือน เพื่อสามารถเก็บฝ้ายมาทอในงานจุกฐินได้

สำหรับกระบวนการทำผ้าไตรจีวรหลังการเก็บฝ้ายเรียกว่าการ “อีดฝ้าย” ที่เป็นการนำฝ้ายมาแยกเมล็ดการ “ก่งฝ้าย” คือติดฝ้ายให้ฟูฟู การปั่นฝ้ายเป็นเส้นด้าย นำไปขึ้นก็ทอเป็นผ้าผืนสีขาว แล้วนำไปตัดเย็บเป็นผ้าไตรจีวร ๑ ชุด ก่อนที่จะนำไปย้อมเป็นจีวรสีผาด ซึ่งทั้งหมดต้องทำให้แล้วเสร็จก่อนรุ่งเช้า

จุลกรฐิน ประเพณีทอดผ้าย ของชาวบ้านหนองแก ม.9

จุลกฐิน ประเพณีทอผ้า ของชาวบ้านหนองแก ม.9

กิจกรรมในวันงานประเพณีจุลกฐิน

การมัดฝ้าย การปั่นฝ้ายเป็นเส้นด้าย

